

Uuendustööde ja hooldusraiete potentsiaal erametsas

Mikk Link
24.11.2016
Viljandi

Metsanduse arengukava

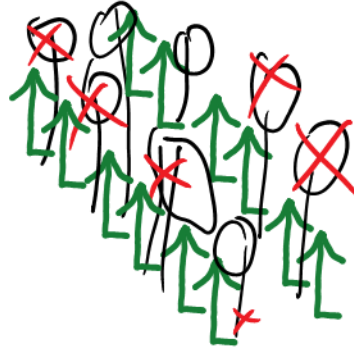
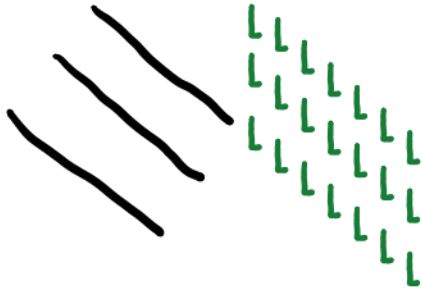
	Baastase, 2012	Eemärk 2020
Uuendusraied	22 400	34 500
Valgusturaied	22 200	32 400
Harvendusraied	14 200	34 500
Metsauuendus	20%	40% UR pindalast

Eesti maaelu arengukava 2014–2020

Hooldusraide maht peaks olema sõltuvalt uuendusraiate pindalast
30 000 ha/aastas

Metsakasvatustööde suhe uuendusraie pinda - Metsanduse Arengukava 2020

1 ha   ●   0,4 ha   ●   1 ha   ●   1 ha

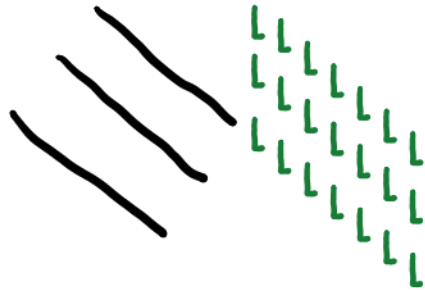
Uuendusraie   Metsauuendus   Valgustusraie   Harvendusraie

Metsakasvatustööde suhe uuendusraie pinda

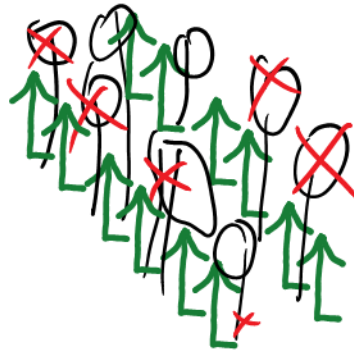
- **RMK** 2012-2014

1 ha

0,4 ha

1 ha

1 ha

1 ha   ●   0,85 ha   ●   2 ha   ●   1,2 ha

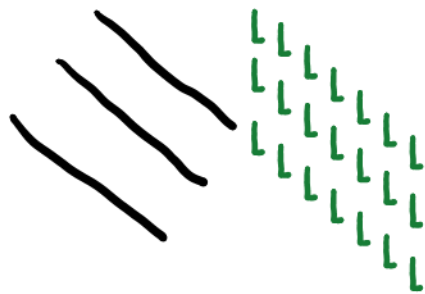
Uuendusraie   Metsauuendus   Valgustusraie   Harvendusraie

Metsakasvatustööde suhe uuendusraie pinda

- Eramets 2012-2014

1 ha

0,4 ha

1 ha

1 ha

1 ha

0,13 ha*

0,3 ha

0,6 ha

Uuendusraie

Metsauuendus

Valgustusraie

Harvendusraie

* Toetusega abiga tehtud

Probleem I

**Puudub terviklik ülevaade
erametsade uuendamisest**

Andmed erametsade uuendamisest

1. Toetuste mõju hindamine, EMK
2. Aastaraamat Mets, Keskkonnaagentuur
3. Lageraie alade inventuur, Keskkonnaamet

Andmed erametsade uuendamisest

Uuendatud erametsa pindala (ha) toetuste mõju hindamise uuringust ja aastaraamatust mets (metsateatiste järgi)

Aasta	Toetusega	Aastaraamat
<i>2014</i>	<i>5678</i>	
2012	3566	3818
2011	3757	2525
2010	2808	2756

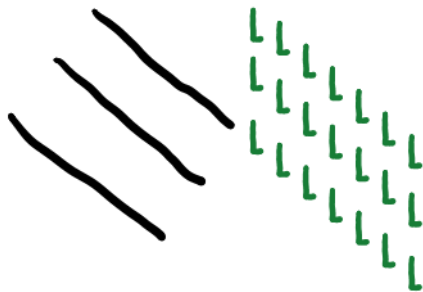

Probleem II

**Statistiline tähelepanek! - Toetuse abil
uuendatud metsa pindala liidab eri toetuse
liigid – tegelik uuendatud metsa pindala on
väiksem**

Metsauuendustoetuse eri tegevused

0,13 ha*
Metsauuendus

MUT1.4. MUT abil tehtud tegevused 2014. aastal

Metsauuendustöö liik	Kokku	
	Pindala (ha)*	Osakaal tööde kogumahust (%)
Maapinna ettevalmistamine	2297	40,4%
Istutamine	1509	26,6%
Kultuuri hooldamine	1872	33,0%
Kokku	5678	100,0%

* Toetusega abiga tehtud

	Kulud		Toetus	
Maapinna ettevalmistus	170	eur/ha	96	eur/ha
Taimed	0,24	eur/taim	96	eur/ha
Istutamine	0,13	eur/taim	0,16	eur/taim
Kultuurihoidus	180	eur/ha	0,064	eur/ha
Tihedus	2000	taime/ha	2000	taim/ha
1 ha uuenduse summa	1090	eur/ha	640	eur/ha

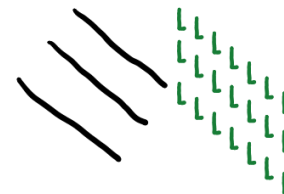
Toetus/Kulu 59%

Aasta eelarve **1 000 000** eur

Toetusega uuendatud mets 1563 ha

Lageraie pindala erametsas 25000 ha

Toetusega uuendatud metsa osakaal
lageraie pindalasse **6,3%**

1 ha : **0,06 ha**
Uuendusraie : Metsauuendus

Probleem III

**Metsauuendustoetuse ei toeta
piisavas mahus metsade
uuendamist**

	Kulud		Toetus	
Maapinna ettevalmistus	170	eur/ha	96	eur/ha
Taimed	0,24	eur/taim	96	eur/ha
Istutamine	0,13	eur/taim	0,16	eur/taim
Kultuurihoolitus	180	eur/ha	0,064	eur/ha
Tihedus	2000	taime/ha	2000	taim/ha
1 ha uuenduse summa	1090	eur/ha	640	eur/ha

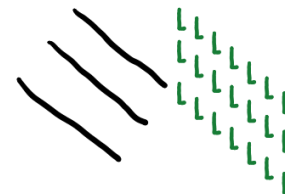
Toetus/Kulu 59%

Aasta eelarve **6 500 000** eur

Toetusega uuendatud mets 10156 ha

Lageraie pindala erametsas 25000 ha

Toetusega uuendatud metsa osakaal
lageraie pindalasse **40,6%**

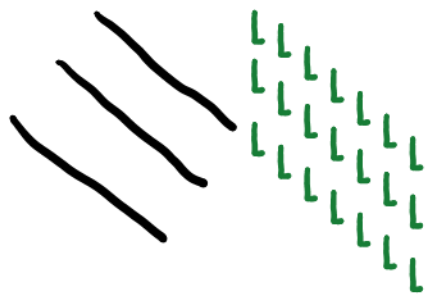
1 ha : **0,4 ha**
Uuendusraie : Metsauuendus

Metsakasvatustööde suhe uuendusraie pinda

- Eramets 2012-2014

1 ha

0,4 ha

1 ha

1 ha

1 ha

0,06 ha

0,3 ha

0,6 ha

Uuendusraie

Metsauuendus

Valgustusraie

Harvendusraie

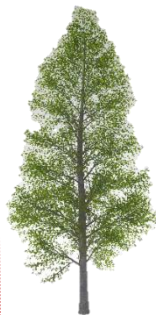
Lageraiealade inventuur

2014. aastal Keskkonnaameti metsaosakond ja regioonide metsaspetsialistid

2014. aastal hinnati erametsa metsateatiste alusel uuenemist 11774,3 hektarist 2683,8 hektaril ehk 23% aladest. Riigimetsas hinnati 3595 hektarist 266,9 hektarit ehk 7% 2007. aastal esitatud metsateatiste pindalast.

Allikas: Aastaraamat Mets 2014

KOOSSEIS

PÄRAST ENNE

mänd
23%

kuusk
32%

kask
27%

haab
8%

sanglepp
1%

leht-sega

okas

okas-leht

2%

4%

28%

7%

2%

27%

2%

19%

Sama
puuliik

7%

12%

99%

85%

101%

RMK

KOOSSEIS

PÄRAST ENNE

mänd

23%

40%

2%

17%

Sama puuliik

7%

43%

kuusk

32%

24%

4%

21%

12%

88%

kask

27%

28%

28%

8%

99%

27%

haab

8%

6%

7%

4%

85%

69%

sanglepp

1%

0%

2%

0%

101%

0%

leht-sega

27%

16%

okas

2%

10%

okas-leht

19%

24%

Probleem IV

**Erametsade tootlikus ja väärtus
väheneb**

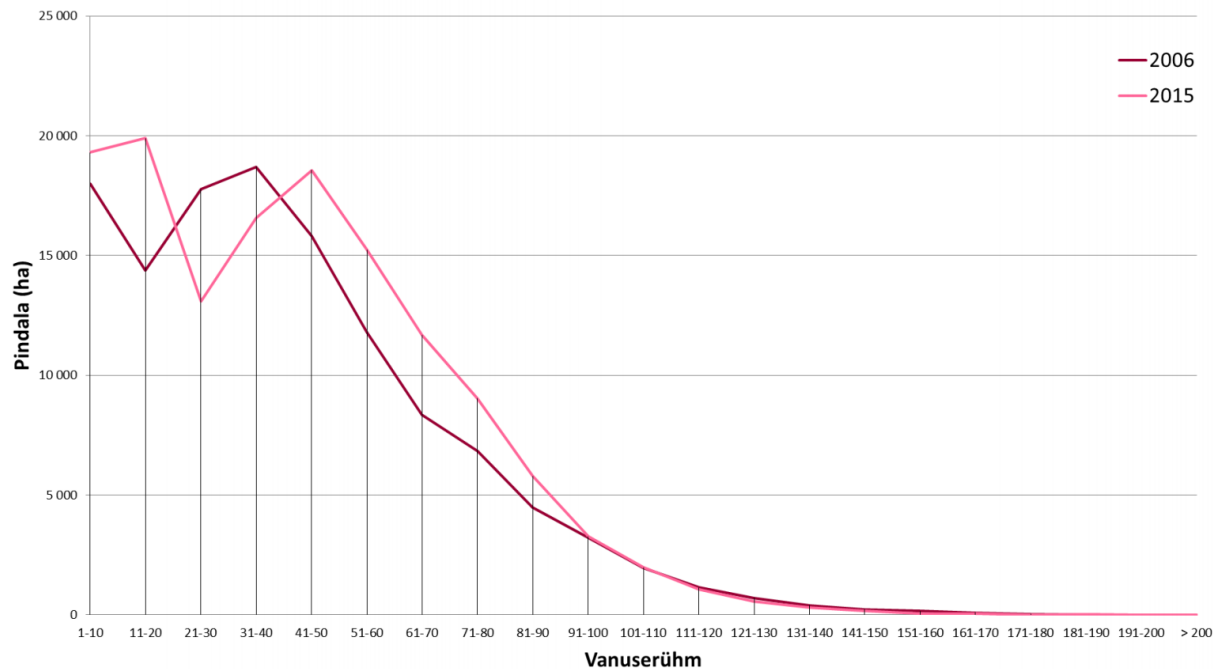

Hooldusraie

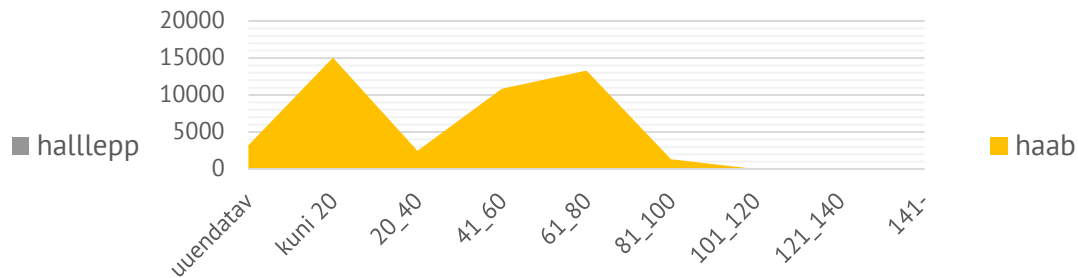
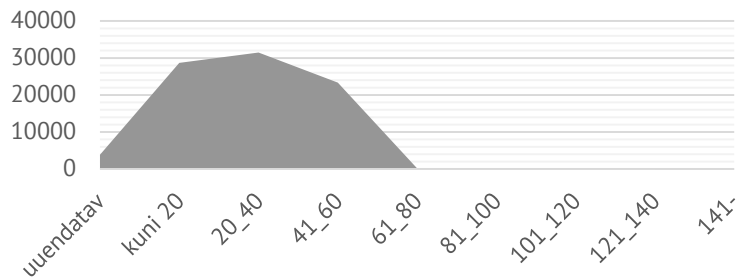
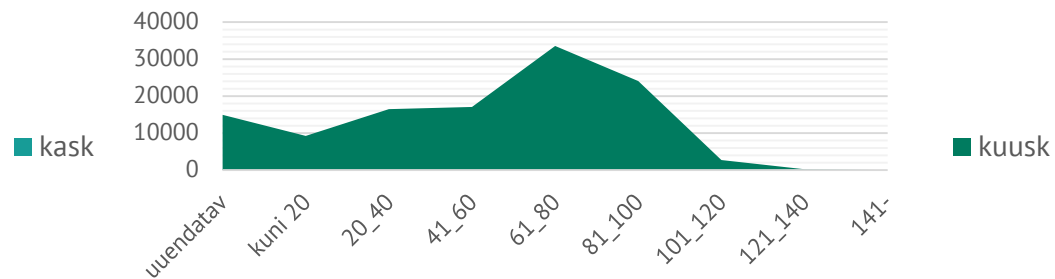
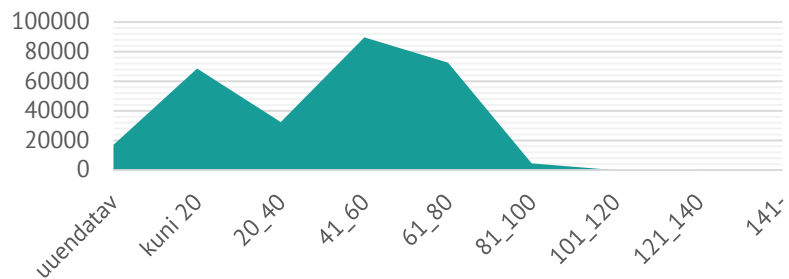
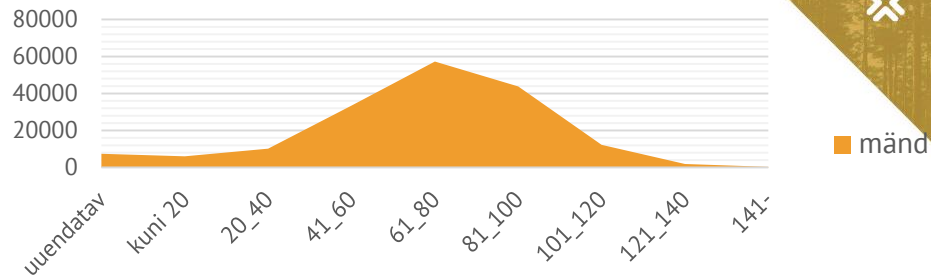
Näide - RMK

MAJANDATAVATE KUUSIKUTE VANUSELINE JAGUNEMINE 2006 JA 2015

Vanuseklassid

Eramets

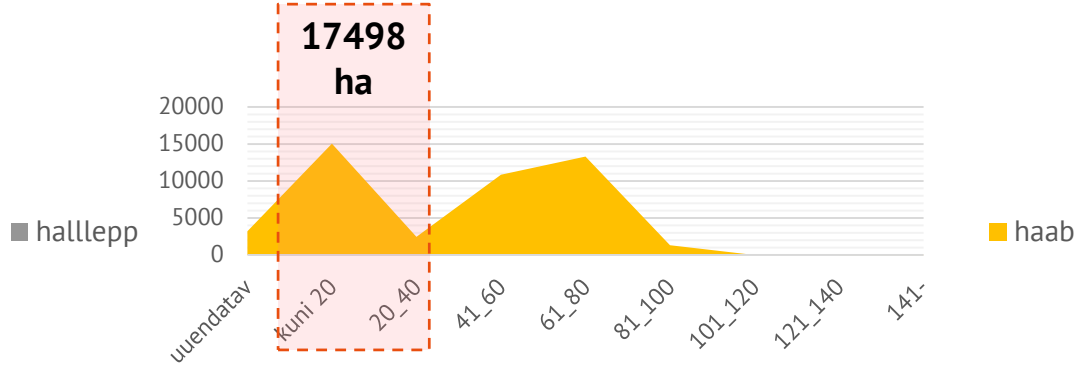
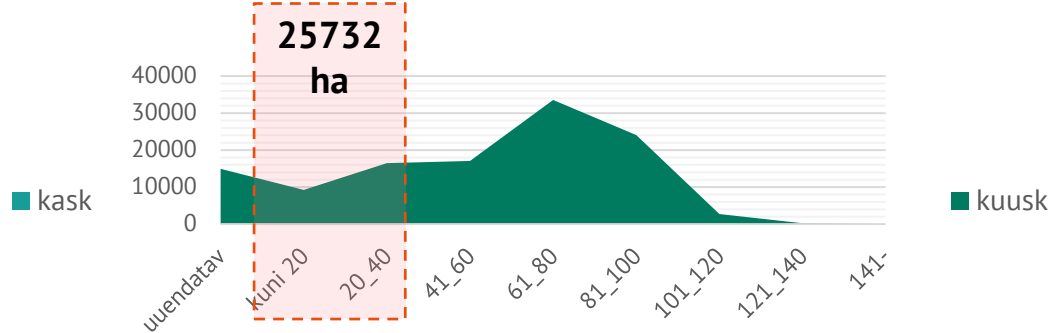
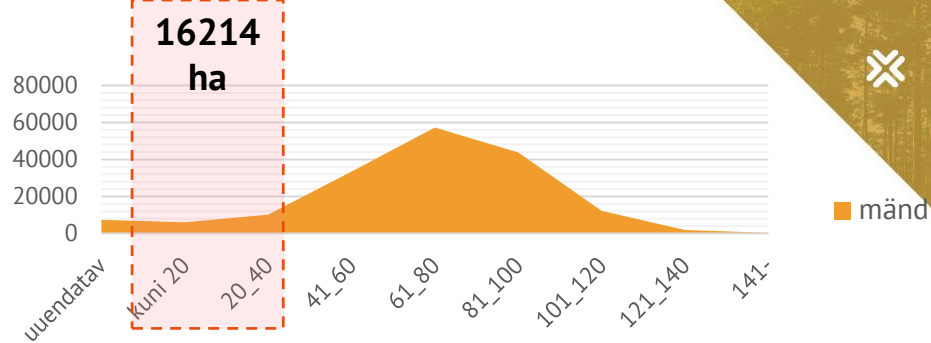
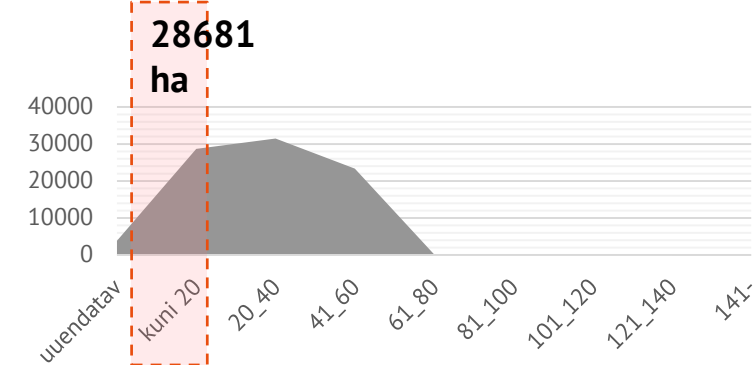
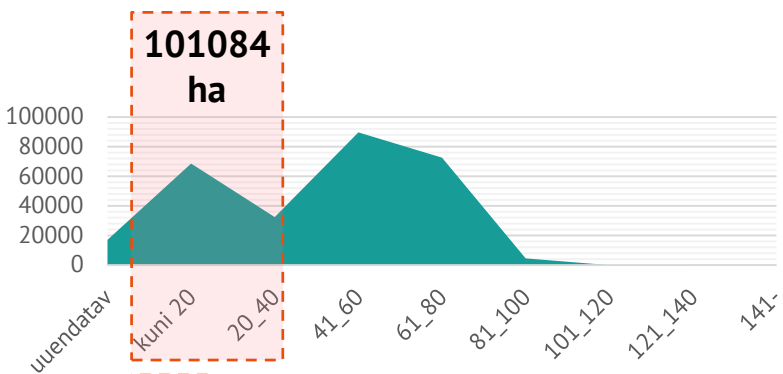

Probleem V

**Vanuseline struktuur – okaspuu
enamusega metsamaa
vähenemine**

Vanuseklassid

Eramets

Valgustusraiate maht 2012-2016

		Aastaraamat Mets	Toetus
246 000 ha < 40 a			
VA 30 aasta jooksul 3 korda	2016		9250
24 600 ha/aastas	2015		10017
	2014	237	0
Arengukava eesmärk 30 000	2013	14896	7320
ha/aastas	2012	16461	7686
Lageraide pindala 25 000 ha			

Probleem VI

Puudub ülevaade hooldusraiete mahust

Probleem VII

Hooldusraie toetus liialt madal

Kokkuvõte

1. Puudub usaldusväärne statistika erametsas tehtud uuendustööde ja hooldusraiate kohta
2. Erametsa uuendamise osakaal 13%
3. Metsauuendustoetus katab 60% ulatuses uuendamise kulud, aga jagub 6% osas lankide uuendamiseks.

Kokkuvõte

4. Metsauuendus toetust puudu 5,5 miljonit eur
5. Erametsade tootlikus ja väärtus kahaneb
6. Täna kattetulu 100 eur/ha/a – suund 50 eu/ha/a
7. Võimalik kahju 50 miljonit eur aastas – kogu eramets
8. Maksutulu ja lisandväärtus tekivad hästi majandatud metsast

Kokkuvõte

9. Valgustusraie toetus liialt madal

10. Keskmise VA turuhind 320 eur/ha

11. Toetus omanikule seega $160 \text{ eur/ha} + \text{TM} = 200 \text{ eu/ha}$

12. Hooldusraie toetus katab $1/3$ tegeliku vajaduse